

Αητέν' τς επαραπέτανεν

Αητέν' τς επαραπέτανεν ψηλά σα επουράνια
και τα τζαγκία ατ' κόκκινα και το τσαρκούλν' ατ' μαύρον,
εκράτνεν και σα κάρτζια του παλληκαρί βραχιόνας.

- Αητέ μ', για δος με ασό κρατείς, για πε με όθεν κείται.

- Ασό κρατώ κι δίγω σε, αρ όθεν κείται λέγω.

Για ποίσον σιδερέν ραβδίν και χάλκινα τσιαρούχια
κι έπαρ σο χέρι σ' τη στράταν κι όλεν το μονοπάτι.

Ακεί σο πέραν το ρασίν, σ' αλάτ' επ' εκεί μέρος,
μαύρα πουλία τρώγν' ατον και ασπρα τριγυλίσκουν.

- Φατέστε, πουλία μ', φατέστε, φατέστε τον καρίπην,
σήν θάλασσαν κολυμπετής, σ' όμάλια πεχλιβάνος,
σον πόλεμου τραντέλλενας, ρωμαίικον παλληκάρι.

Τ' Ηλ' το Κάστρον

Όλα τα κάστρα είδα κι όλα γύρισα
κι άμον του Ηλ' το Κάστρον, Κάστρον κ' έτονε.
Σεράντα πόρτας είχεν κι όλα σίδερα
κι εξήντα παραθύρια κι όλια χάλκενα.
Και του γιαλού η πόρτα έτον μάλαμαν.
Τούρκος το τριγυρίζει, χρόνους δώδεκα,
μηδ' εμπορεί να παίρει, μηδ' αφήνει ατο.
Κι ένας μικρός τουρκίτσος, ρωμιογύριστος,
ρόκαν και ροκοτζούπιν βάλ' σα μέσα του,
αδράχτι και σποντύλι παίρ' σα χέρια του,
μαξιλαρίτσαν βάλει κι εμπροζώσκειται
κι εγέντονε γυναίκα, βαριασμένισσα.
-Άνοιξον, πόρτα, άνοιξον, καστρόπορτα,
άνοιξον να εμπαινω, Τούρκοι διώχγε με.
Ν'αηλί εμέν την μάρσαν, τη χιλιάκλερον
και που να παιδοποιίγω, χειμωγκόν καιρόν.
Άνοιξον, πόρτα, άνοιξον, καστρόπορτα,
άνοιξον να εμπαινω, Τούρκοι διώχγε με.
Το Κάστρον 'λογυρίζει και μοιρολογά
κι η κορ' απέσ' ακούει και καρδοπονά.
-Κι απ' όθ' εμπαιν' ο ήλεν, έμπα απέσ' κι εσύ
κι απ' όθ' εβγαίν' ο φέγγον, έβγα έξ' κι εσύ.
Κι άμον ντ' ενοίγε η πόρτα, χίλιοι έτρεξαν
κι άμον ντ' εκαλονοίγε, μύριοι έτρεξαν.
Κι άλλοι την κόρ' αρπάζνε κι άλλοι τα φλουριά
κι από το παραθύρ' η κορ' επήδησε,
σε παλληκάρ' αγκάλιας ψυχομάχησε.

Ἐταιρον κι η Λυγερή

Ἐταιρον κι η Λυγερή παν' όλεν τον ποταμόν.

Ἐταιρον επέρνιξεν και η κορ' 'κ' επόρεσεν.

- Πέρνιξο με, Ἐταيره, το τσιαρκούλι μ' δίγω σε.

- Νια περνίν περνίζω σε, νια τσιαρκούλιν παίρω σε.

- Πέρνιξο με, Ἐταيره, το ζωνάρι μ' δίγω σε.

- Το ζωνάρ' ς τ' εσόν ας εν, άλλο τάγμαν τάξο με.

- Πέρνιξο με, έταيره, το βραχιόλι μ' δίγω σε.

- Ντο νά φτάγω τ' άκλερον, τ' άψιμον να καίει από.

Άλλο τάγμαν τάξο με κι εγώ 'σεν περνίζω σε.

- Ασήν ψη μ' κι ανετερα, τ' άλλα όλια δίγω σε.

Ασό χέρ' επέρπαξεν κι ατέν πέραν έσυρεν.

- Δος με, κόρη, ντ' έταξες, την φιλιάν ντ' ετάγαμε.

- Ἐμπρια μουν λιβάδια είν', πάγω εκεί και δίγω σε.

- Ἐρθαμε κι εξέρθαμε κι εξεκαμπανίσταμε.

Δος με, κόρη, ντ' έταξες, την φιλιάν ντ' ετάγαμε.

Τ' έμπρια μουν κοιλάδα ειν', πάγω εκεί και γίγω σε

κι εκεί πέραν κώμια ειν', πάγω εκεί και δίγω σε.

- Ἐρθαμε κι εξέρθαμε κι εξεκαμπανίσταμε,

αρ dos, κόρη, ντ' έταξες και ντ' εσυνετάγαμε.

- Διέξ 'τ ατόν τη σκυλ' τον γιον, εγώ δεν 'κι διγ' άτον!...

Πάρθεν η Ρωμανία ...

Έναν πουλίν, καλόν πουλίν, εβγαίν' από την Πόλιν,
ουδέ σ' αμπέλια ' κόνεψεν, ουδέ σα περιβόλια,
επήγεν και ν' εκόνεψεν σ' Αγιά-Σοφιάς την Πόρταν.
Έδειξεν τ' έναν το φτερόν, σο αίμαν βουτεμένον.
Και σ' άλλο το φτερόν αθέ, χαρτίν βαστά γραμμένον.
Ατό κανείς 'κι αναγνώθ', κανείς 'κι ξερ' ντο λέγει,
μηδέ κι ο Πατριάρχης μου με όλους τους παπάδες.
Κι έναν παιδίν, καλόν παιδίν, πάει και αναγνώθει.
Σίτ' αναγνώθει, σίτια κλαίει, σίτια κρούει την
καρδίαν:
- Ν' αηλί εμάς και βάι εμάς, , 'πάρθεν ή Ρωμανία!
Επαίραν το Βασιλοσκάμ' κι ελλάεν Αφεντία.
Μοιρολογούν τα εκκλησιάς, κλαίγνε τα μαναστήρια
κι Αϊ-Γιάννες ο Χρυσόστομον κλαίει,
δερνοκοπισκάσαι.
Η Ρωμανία αν πέρασεν, ανθεί και φέρει κι άλλο ...

Τη Τρίχας το γεφύρι'

Ακεί πέραν σο Δρακολίμν', ση Τρίχας το γεφύριν,
χίλιοι μαστόρ' εδούλευαν και μύριοι μαθητάδες.
Όλεν τ' ήμέραν έχτιζαν, τη νύχταν εχαλάουτον.

Οι μαστοροι εχαίρουσαν, θε να πλεθύν' η ρόγα,
οι μαθητάδες έκλαιγαν, τσι κουβαλεί λιθάρια;

Κι ατός ο πρωτομάστορας νουνίζ' νύχταν κι ημέραν.

-Ντο δεις με, πρωτομάστορα και στένω το γεφύρι σ';

-Αν δίγω σε τον κύρη μου, άλλο κύρην πα 'κ' έχω!

-Ντό δεις με, πρωτομάστορα και στένω το γεφύρι σ';

-Αν δίγω σε τη μάνα μου, άλλο μάναν πα 'κ' έχω!

-Ντό δεις με, πρωτομάστορα και στέκει το γεφύρι σ';

-Αν δίγω σε τ' αδέλφια μου, αλλ' αδέλφια πα 'κ' έχω!

-Ντό δεις με, πρωτομάστορα, σταλίζω το γεφύρι σ';

-Αν δίγω σε και τα πουλιά μ', αλλο πουλιά πα 'κ' έχω!

-Ντό δεις με, πρωτομάστορα, στερένω το γεφύρι σ';

-Αν δίγω σε την κάλη μου, καλύτερον ευρήκω!

Μενεί και λέει την κάλην ατ', αγλήγορα να έρται.

Κόμαν τον Γιάννεν 'κ' ελουσεν και σο κουνίν 'κ' εθέκεν,

κόμαν τα χτήνια 'κ' έλμεξεν, τα μουσκάρια 'κ' εδέκεν,

διπλομενεί την ερημον με τα' αοίκον πουλόπον.

Σάββαν να πάει σο λουτρόν, την Κερεκίη σον γάμον
και την Δευτέραν τον πουρνόν αδά να ευρισκάται.

Σάββαν επήγεν σο λουτρόν, την Κερεκίη σον γάμον
και την Δευτέραν τον πουρνόν σο Δρακολίμν' ευρέθεν.

-Κάλη μ', ακεί σο Δρακολίμν' ερρούξεν το σκεπάρι μ',
αν βουτάς κι εσύ παίρ' τς ατο, είσαι τ' εμόν η κάλη.

Πέντε όργεας κατηβαίν' και με την τραγωδιάν,

κι αλλα πέντε ξαν κατηβαίν' με τη μοιρολογίαν.

-Κι αρ 'κι πονώ τα κάλλια μου κι αρ 'κί πονώ τη νέτε μ',
πονώ και κλαίω το πουλί μ', ντ' εφέκα κοιμισμένον.

Πως τρομάζνε τα γόνατα μ', να τρομάζ' το γεφύρι-σ'
κι άμον ντο σείουν τά μαλλιά μ', να σείουν οι διαβάτοι
κι άμον ντο τρέχνε τα δάκρυα μ', να τρέχει το ποτάμι.

-Ευχέθ', κάλη μ', ευχέθ', κάλη μ', ευχέθ', μη καταράσαι,
αδέλφια έεις σην ξενιτειάν, έρχουνταν και διαβαίνε.

-Κι άμον ντο στέκν' τα γόνατα μ', να στέκ' και το γεφύρι
κι άμον ντο στέκνε τα μαλλιά μ', να στέκνε οι διαβάτοι,
κι άμον ντο στέκνε τα δάκρυα μ', να στέκει το ποτάμι.

Τρι' αδέλφια έμνες εμείς κι οι τρεις καταραμένοι,

είνας έχτσεν την Άδεσαν κι άλλε το Δεβασίριν

κι εγώ η τρισκατάρατος της Τρίχας το γεφύριν.

Τ' Ηλ' το Κάστρον

Όλα τα κάστρα είδα κι όλα γύρισα
κι άμον του Ηλ' το Κάστρον, κάστρον κ' έτονε.

Σεράντα πόρτας είχεν κι όλα σίδερα
κι εξήντα παραθύρια κι όλια χάλκενα.

Και του γιαλού η πόρτα έτον μάλαμαν.

Τούρκος το τριγυρίζει, χρόνους δώδεκα,
μηδ' εμπορεί να παίρει, μηδ' αφήνει ατο.

Κι ένας μικρός τουρκίτσος, ρωμιογύριστος,
ρόκαν και ροκοτζούπιν βάλ' σα μέσα του,
αδράχτι και σποντύλι παίρ' σα χέρια του,
μαξιλαρίτσαν βάλει κι εμπροζώσκειται
κι εγέντονε γυναίκα, βαριασμένισσα.

-Άνοιξον, πόρτα, άνοιξον, καστρόπορτα,
άνοιξον να εμπαίνω, Τούρκοι διώχνε με.

Ν' αηλί εμέν την μάρσαν, τη χιλιάκλερον
και που να παιδοποιίγω, χειμωγκόν καιρόν.

Άνοιξον, πόρτα, άνοιξον, καστρόπορτα,
άνοιξον να εμπαίνω, Τούρκοι διώχνε με.

Το Κάστρον 'λογυρίζει και μοιρολογά
κι η κορ' απέσ' ακούει και καρδοπονά.

-Κι απ' όθ' εμπαίν' ο ήλεν, έμπα απέσ' κι εσύ
κι απ' όθ' εβγαίν' ο φέγγον, έβγα έξ' κι εσύ.

Κι άμον ντ' ενοίγε η πόρτα, χίλιοι έτρεξαν
κι άμον ντ' εκαλονοίγε, μύριοι έτρεξαν.

Κι άλλοι την κόρ' αρπάζνε κι άλλοι τα φλουριά
κι από το παραθύρ' η κορ' επήδησε,
σε παλληκάρ' αγκάλιας ψυχομάχησε.